

qüestions es refereixen a un fet ara tan xocant com tenir una mare biològica que no va existir mai.

D'altra banda, també hi ha problemes mèdics. L'òvul de donant procedeix d'una persona de qui podem conèixer les seves característiques físiques i la seva història clínica. L'òvul de fetus requeriria una anàlisi prèvia per a evitar la transmissió de problemes físics greus.

Els investigadors escocesos diuen que la tècnica alleugeriria els problemes de manca de donants. La societat ha de decidir si aquest benefici compensa els possibles problemes de la seva aplicació. I per això el president de la jurisdicció britànica sobre fertilització humana i embriologia ha promogut un profund debat entre la societat britànica.

Curiosament, ni òvuls procedents de

fetus, ni mares que volen fills blancs, ni dones menopàusiques que queden embarassades, ni la destinació de l'esperma d'homes traspassats sembla despertar al nostre país la curiositat dels qui, amb ocasió del clonatge d'embrions humans, es van sentir moguts a dir-hi la seva. I és que la ciència avança més de pressa que les mentalitats socials. I molt més de pressa que la de majoria d'intel·lectuals i polítics.

Xavier Duran

Torna a venir fred de les estepes...

Clinton ha visitat aquests dies Europa pensant en l'extensió de l'OTAN i amb una "Aliança per la Pau" que no convenç molts. Vicent Partal explica el perquè.

Rússia té un problema geopolític antic: no té fronteres naturals. Més ben dit: les té quan comença a ser Àsia, als Urals. Però no hi ha cap límit natural que la delimiti en la direcció de l'Atlàntic. I això la fa sentir-se insegura. No tant la inexistència de fronteres en si. Més aviat el fet que la inexistència de fronteres facilita totes les invasions. Napoleó i Hitler van intentar entrar-hi. Només els va fallar el molt estimable general Hivern. Però a la porta de Moscou, venint de l'aeroport de Shemeretievo, un massís de ferros simbòlics, clavats al terra, recorda fins on van arribar els soldats del tercer Reich. El darrer bulevard de circumval·lació de la capital de les Rússies passa ben a prop. Vint minuts més enllà del Kremlin.

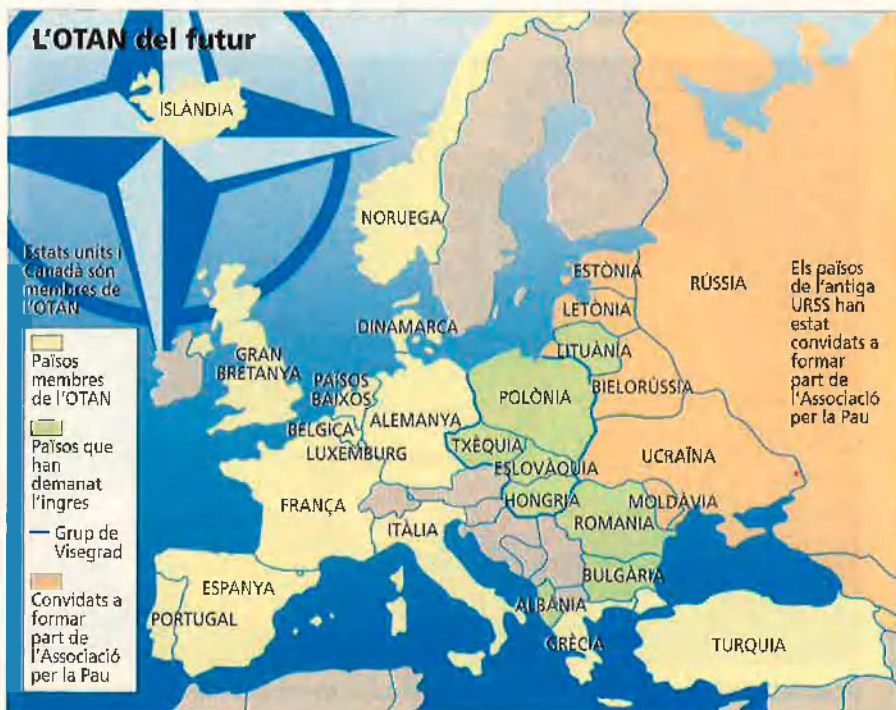
Tot això és antic, és clar. Avui dia la guerra no té res a veure amb aquell

estil de fer de Napoleó. Ni les concepcions geogràfiques i geopolítiques. Però la consciència, les intuïcions que han fonamentat els segles, no desapareixen així com així. Per això els russos, especialment alguns russos, continuen veient el seu país com un país més vulnerable que els altres, perquè no hi ha muntanyes ni grans llacs

per interposar a les forces enemigues. A grans mals grans remeis. Contra aquesta suposada vulnerabilitat els russos han bastit sempre la teoria del "glacis". Això és, crear una espècie de coixins entre ells i l'Europa occidental, destinats a aminorar l'impacte, a frenar qualsevol intent d'invasió abans que aquesta arribi a tocar terra russa. L'apogeu soviètic va

ser també l'apogeu del cordó sanitari. De fet se'n van constituir dos: els països de l'URSS i els del Pacte de Varsòvia. Tots amb la funció de guardar les espatlles a Moscou.

El final de la guerra freda va obrir la caixa dels somnis i els països de l'Europa central van començar a somiar. A somiar que podien escapar al paper de barricada avançada que la tradició russa els ha atorgat. En la seua gosadia van arribar a creure que entrar a l'OTAN era el

millor antídoto. No esperaven que començaria a gelar de nou i que els occidentals jugarien a assegurar la calma de l'ós rus, abans que la llibertat dels seus ex-satèl·lits. Bill Clinton, en aquest punt,

s'ha inventat una Aliança per la Pau, mig i mig, que no satisfà a ningú. No satisfà Rússia, que ja ha oblidat el pitjor moment econòmic i torna a inflar pit i orgull nacionalista. No satisfà els països de l'ex-

Pacte de Varsòvia, que comencen a sentir el fred trucar a la porta i ja tremolen. Arribats a aquest punt la qüestió és saber quant ens costarà, demà, aquesta indecisió d'avui.
Vicent Partal

Un 5-0 per als espectadors planetaris

Per Jordi Balló, tot ha canviat entre el darrer Barça-Madrid i el famós 0-5. Ells acaten la nostra superioritat i nosaltres en gaudim amb la mesura del vencedor.

Ara que han passat uns dies —però no prou, no se sap encara, a l'hora d'escriure aquestes ratlles, si rodaran els caps madridistes— se'm convida a reflexionar sobre la transcendència del 5-0 del 94, en comparació amb el 0-5 de fa vint anys. Què tenen en comú?: la bellesa del nombre. 5 a 0 és el millor resultat possible per a l'equip que guanya.

És un resultat gruixut però indica que qui perd té una doble esterilitat: no ha pogut fer cap gol i a sobre ha intentat guanyar.

Sis o més gols a zero creen la sospita que l'equip perdedor ha abandonat el vaixell i tant se li ha donat al final per quant perdia. El 5-0 és demolidor perquè és realista. I és aquesta una característica que uneix els dos partits històrics: en els dos casos la victòria blaugrana va caure de manera sistemàtica, sense allaus, a un ritme constant. En els dos casos es tractava de partits normalíssims, sense cap esdeveniment que els pertorbés. Per això van ser d'una tremenda eficàcia.

Però feta aquesta comparació, les circumstàncies divergeixen i el seu efecte simbòlic també. Aquell resultat, el 5-0, era en camp contrari, i mai tan ben dit: a l'estranger, al cau del franquisme madridista, burxant allí on fa més mal. No hi ha pitjor derrota que la inflingida a qui ho ha preparat tot per a la victòria. El 0-5 té la

DAVID AIROB-LA VANGUARDIA

Una altra pallissa històrica. Ara, però, l'enemic madridista ja no és l'objectiu prioritari.

mateixa lectura simbòlica que Jessie Owens triomfant davant Hitler o, en clau de ficció cinematogràfica el partit que John Huston munta entre presoners aliats i militars nazis al camp de concentració d'*Evasió o Victòria*. Franco no hi era, al camp. Llàstima.

El 5-0 és contundent però no pot tenir mai el mateix significat simbòlic.

Aquí el fort ha rematat el dèbil. O sigui que l'espectacle no tindria cap gràcia, cap suspens, cap tensió dramàtica, si no fos que en aquest rematament un hi veu perfils apocalíptics. Hem matat una època? Hi ha en la neta victòria la constatació d'un nou poder? És premonició? Si fem

cas de la reacció que el resultat ha provocat entre el madridisme sociològic hi trobarem detalls molt interessants: hi ha una espècie d'acceptació tàcita de la nova situació. Ens guanyem perquè es l'hora dels catalans —pensarien—, un imperi en succeeix un altre.

I és per això que nosaltres, des d'aquí, estem obligats a pensar d'una altra manera. Donar a entendre que l'enemic madridista no és objectiu prioritari, que ja els posseïm des del moment que vam, fins i tot, incorporar el seu color simbòlic a la nostra samarreta (el blanc!, ja no els hi queda ni el blanc!) Que aquest 5-0 per nosaltres és poca cosa, no el necessitem, que li treiem importància. L'hem gaudit, per pura reacció atàvica. Però que ara, amb el cap fred, tenim remordiments.

Perquè per uns bons estrategs, que és el que se suposa que som, aquest excés de gols pot arribar a ser perjudicial. El 5-0 els pot portar, a ells, al límit; es veuran obligats a canviar-ho tot quan a nosaltres ens anava tan bé que tot seguís igual. I denota un excés de zel per part del guanyador. És clar que sempre podrem al·legar que en aquest cas ens va perdre l'estètica. I aquí rau la gran diferència, la gran importàcia d'aquest 5-0. Està únicament i exclusivament adreçat a aquests espectadors planetaris. Perquè sàpiguen com les gasten els d'aquí, els del nord-est.

Jordi Balló